

АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ СИСТЕМАМИ

С.Л. Яблочников, д. пед. н., проф., І.О. Яблочникова, к. п. н.
Вінницький фінансово-економічний університет, м. Вінниця,
Україна

Освітня сфера є невід'ємною складовою частиною усієї сукупності соціально-економічних відносин у державі, реалізація ефективного й результативного управління якою є задачею настільки важливою, що відповідних сумнівів у її актуальності не виникає у жодного дослідника.

Освіта - це не тільки фактично монопольне джерело створення і реального розвитку кадрового потенціалу держави, що, в першу чергу, й визначає успіх реалізації будь-яких економічних проектів та реформ, а також цілком обумовлює формування основних засад стратегічної діяльності та адекватне визначення глобальних цілей еволюції суспільства.

Темпи розвитку виробничої сфери, економіки, фінансової, правової й податкової систем держави та відповідний стан справ досить щільно корелюють з результатами реалізації в межах виконання основної функції діяльності мережі навчальних закладів усіх без винятку освітніх рівнів. Цією функцією є формування теоретичних знань, практичних умінь та навичок фахівців, здатних успішно й ефективно вирішувати поточні й стратегічні завдання стосовно забезпечення функціонування підприємств, установ і організацій, заснованих на різних формах власності.

Управління такою досить складною у всіх відношеннях сферою, як освіта, на засадах системності потребує від представників освітнього менеджменту не тільки ґрунтовних знань у галузях, що є суто гуманітарними - в педагогіці, вихованні, культурі, а й у таких, котрі фактично не є спорідненими до зазначених вище, а саме: системології, теорії управління складними динамічними системами, економіці, фінансах, праві, інформаційно-комунікаційних технологіях тощо.

Лише досить самовпевнені особистості можуть стверджувати, що здійснення реально ефективного управління освітньою сферою та сукупністю освітніх процесів - це прерогатива гуманітаріїв. При цьому, мотивуючи таке твердження вони, майже завжди, посилаються на суто гуманітарну природу та характер подій, явищ та об'єктів, керування якими необхідно реалізовувати в освіті.

Як правило, лише наявність практичного досвіду у окремих

керівників стосовно «вирішення» поточних проблем навчальних закладів та вибудовування ієрархії взаємовідносин із органами управління різних рівнів, не дає того дійсно позитивного ефекту, котрий нині є вкрай необхідним для задоволення актуальних потреб суспільства, ринку праці, роботодавців щодо рівнів сукупності професійних знань, практичних умінь та навичок майбутніх спеціалістів, яких готують заклади освіти, і в першу чергу, ВНЗ.

Освіта - своєрідна «машина часу», від якості й успішності функціонування якої в наш час суттєво залежить майбутнє суспільства в цілому, а також кожного його члена окремо і його нащадків не тільки на декілька десятків років вперед, а й декількох майбутніх поколінь людства.

Фахівці, що отримали у ВНЗ знання низької якості, самі не зможуть створити умови для свого комфортного, заможного й безпечного життя та життя усіх верств населення держави, а й будуть нездатні якісно навчати нащадків стосовно ефективної реалізації вже ними основних соціально-економічних та виробничих функцій.

Неякісна освіта, що формується внаслідок здійснення некомпетентного керування нею, неефективного планування й формування змісту навчально-виховних процесів, досить суб'єктивного визначення глобальних освітніх цілей, а також критеріїв ефективності створює загрозу не тільки гуманітарній сфері, а й суспільству в цілому.

Підготовка фахівців з управління соціально-економічними процесами і системами, в тому числі й освітою має в нашій державі набути статусу національної програми, що повинна отримати суттєву підтримку владних структур та відповідний статус.

В певний період розвитку нації, українськими владними інституціями досить вчасно було підтримано ідею низки провідних науковців стосовно виокремлення наукових досліджень та підготовки спеціалістів вищої кваліфікації з державного управління в окремий напрямок. І це фактично призвело до формування нової генерації фахівців, здатних приймати ефективні управлінські рішення в межах відповідних владних повноважень.

На нашу думку, нині є сенс подібні реформи реалізувати й у вищій освіті, суттєво поширивши досвід провідних вишів у справі підготовки фахівців з управління освітніми процесами.

Екзистенційні та комунікативні питання управління: матеріали Міжнародної науково-теоретичної конференції, м. Суми, 23-25 січня 2014 р. - Суми: Сумський державний університет, 2014. - Ч.1. – С. 84-86.